

Document made available under the Patent Cooperation Treaty (PCT)

International application number: PCT/NO05/000089

International filing date: 14 March 2005 (14.03.2005)

Document type: Certified copy of priority document

Document details: Country/Office: NO
Number: 20041198
Filing date: 19 March 2004 (19.03.2004)

Date of receipt at the International Bureau: 20 April 2005 (20.04.2005)

Remark: Priority document submitted or transmitted to the International Bureau in compliance with Rule 17.1(a) or (b)

World Intellectual Property Organization (WIPO) - Geneva, Switzerland
Organisation Mondiale de la Propriété Intellectuelle (OMPI) - Genève, Suisse

KONGERIKET NORGE
The Kingdom of Norway

Bekreftelse på patentsøknad nr
Certification of patent application no

20041198

► Det bekreftes herved at vedheftede dokument er nøyaktig utskrift/kopi av ovennevnte søknad, som opprinnelig inngitt 2004.03.19

► *It is hereby certified that the annexed document is a true copy of the above-mentioned application, as originally filed on 2004.03.19*

2005.03.16

Line Reum

Line Reum
Saksbehandler

Søknad om patent

Ferdig utfylt skjema sendes til adressen nedenfor. Vennligst ikke heft sammen sidene. Vi ber om at blankettene utfyller maskinelleller ved bruk av blokkbokstaver. Skjemaet kan utfylling på datamaskin kan lastes ned fra www.patentstyret.no.

Søker

Foretakets navn (fornavn hvis søker er person):

Ragasco AS

Kryss av hvis søker tidligere har vært kunde hos Patentstyret.

Etternavn (hvis søker er person):

Oppgjør gjerne kundenummer:

Adresse:

Postboks 50

Postnummer:
2831

Poststed:
RAUFOSS

Land:
NORGE

Kryss av hvis flere søker er angitt i medfølgende skjema eller på eget ark.

Kryss av hvis søker (ne) utføren av oppgjøret er mindre enn 20 års forskellen minst (se veileitung).

Kontaktinfo

Hvem skal Patentstyret henvende seg til? Oppgi telefonnummer og eventuell referanse.

Fornavn til kontaktperson for fullmektig eller søker:

Gunnar

Etternavn:

Nilsen Søndersrød

Telefon:

22 071960

Referanse (maks. 30 tegn):

NNP03247N

Evt. adresse til kontaktperson:

Postnummer:

Poststed:

Land:

Fullmektig

Hvis du ikke har oppnevnt en fullmektig kan du gå til neste punkt.

Foretakets navn (fornavn hvis fullmektig er person):

ABC-Patent, Siviling, Rolf Chr. B. Larsen a.s

Etternavn (hvis fullmektig er person):

30047

Kryss av hvis fullmektig tidligere har vært kunde hos Patentstyret.

Oppgjør gjerne kundenummer:

Adresse:

Postboks 6150, Etterstad

Postnummer:

Poststed:

Land:

0602

OSLO

NORGE

Oppfinner

Oppfinnerens fornavn:

Rune

Etternavn:

Ulekleiv

Kryss av hvis oppfinner tidligere har vært kunde hos Patentstyret.

Oppgjør gjerne kundenummer:

Adresse:

Øverbyvn. 8

Postnummer:

Poststed:

Land:

2819

GJØVIK

NORGE

Kryss av hvis flere oppfinnerer er angitt i medfølgende skjema eller på eget ark.

Adresse

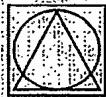
Postboks 8160 Dep.
Københavngaten 10
0033 Oslo

Teléfono

22 38 73 00
TELEFAKS
22 38 73 01

BANKGIRO

8276 01 00192
ORGANISASJONSNR
1971526157 MVA

PATENTSTYRET®

Styret for det industrielle rettsvern

søknad om patent:

Tittel [Fyller bare ut hvis denne søkeren ikke har oppført en tilknytning til et tidligere inntilte internasjonal søknad (PCT).]

Tittel:
Anordning og fremgangsmåte for å redusere eller hindre oppbygging av spenningsfelt i fluidbeholder.

PCT [Fyller bare ut hvis denne søkeren ikke har oppført en tilknytning til et tidligere inntilte internasjonal søknad (PCT).]

PCT-søknaden dato og nummer: PCT

Prioritettskrav [Fyller bare ut hvis søkeren ikke har oppført en tilknytning til et tidligere inntilte internasjonal søknad (PCT).]

Prioritet kreves på grunnlag av tidligere innlevert søknad i Norge eller utlandet.

Opplysninger om tidligere søknad. Ved flere krav skal tidligste prioritetsdato angis her:

Flere prioritetskrav er angitt i medfølgende skjema, eller på eget ark.

Biologisk materiale [Fyller bare ut hvis oppførselen omfatter biologisk materiale.]

Søknaden omfatter biologisk materiale. Deponeeringssted og nummer må oppgis:

Prøver av materiale skal bare tilleveres til en særlig sakkynlig.

Avdekt/utsikt [Fyller bare ut hvis søkeren ikke har oppført en tilknytning til et tidligere inntilte internasjonal søknad (PCT).]

Søknaden er avdekt eller utsikt fra tidligere levert søknad i Norge.

Avdekt søknad. Oppgi dato (aaaa/mmm/rrrr): Data (aaa/mm/rrrr): Søknadsnummer:

utsikt søknad. Informasjon om opprinnelig søknad/mottatt tilleggsmateriale:

Annet.

Søknaden er også levert per telefaks. Oppgi dato (aaaa/mmm/rrrr): Oppgi nr. førstall, nummer, bokstav: 2003 802 T

Jeg har fått utført forundersøkelse.

Vedlegg [Angi hvilken dokumentasjon av oppførselen du legger ved i samanheng med legget]

Tegninger: Oppgitt antall tegninger: 2

Beskrivelse av oppførselen

Patentkrav

Sammendrag på norsk

Dokumentasjon av eventuelle prioritetskrav (prioritetsbevis)

Oversettelse av internasjonal søknad (kun hvis PCT-felt over er fylt ut)

Fullmaktsdokument(er)

Overdragelsesdokument(er)

Erklæring om retten til oppførselen

Annet:

Dato/Underskrift: Sjekk at du har fylt ut punktene under «Søknad om Oppførsel» og «Vedlegg». Signer søknaden.

Sted og dato (blokkbokstaver):
Oslo, 18. mars 2004

Navn i blokkbokstaver:

Gunnar Nilsen Søndersrød

NB! Søknadsavgiften vil bli fakturert for alle søknader (dvs. at søknadsavgiften ikke skal følge søknaden).
Betalingsfrist er ca. 1 måned (se faktura).

Signatur:

PATENTSTYRET®
Styret for det industrielle rettsvern

Flere oppfinnere

Dette skjemaet benyttes som vedlegg til patentøkningen for å oppgi flere oppfinner et nummer. Personen oppgitt på søknadsskjemaet vil alltid bli registrert som nr. 01. Første angivelse på dette skjemaet vil være oppfinner 02. Skjema for utfylling på datamaskin kan lastes ned fra www.patentstyret.no.

☒ Referanse: <input type="text"/> Gjenta referansen fra kontaktfoto, eventuelt søkerens navn, som langt på søknadsskjemaets første side. Må ikke inneholde navn.		
Referanse: NNP03247N		
☒ Oppfinner nr.: 2		
Fornavn og mellomnavn: Arlid		
Etternavn: Hansen		
☐ Oppfinner har tidligere vært kunde hos Patentstyret.		
Oppfangerne kundenummer:		
Adresse: Hellandvn. 7A		
Postnummer:	Poststed:	Land:
2830	RAUFOSS	NORGE
☒ Oppfinner nr.: 3		
Fornavn og mellomnavn:		
Etternavn:		
☐ Oppfinner har tidligere vært kunde hos Patentstyret.		
Oppfangerne kundenummer:		
Adresse:		
Postnummer:	Poststed:	Land:
☒ Oppfinner nr.: 4		
Fornavn og mellomnavn:		
Etternavn:		
☐ Oppfinner har tidligere vært kunde hos Patentstyret.		
Oppfangerne kundenummer:		
Adresse:		
Postnummer:	Poststed:	Land:
NB! Ved behov for mer plass benyttes flere skjema eller egenerkort.		

PATENTSTYRET®
 Styret for det industrielle rettsvern

N O R S K   P A T E N T S Ø K N A D   N R.

ABC-Patent: NNP03247N

Tittel: Anordning og fremgangsmåte for å redusere
                      eller hindre oppbygging av spenningsfelt i
                      fluidbeholder.

Søker: RAGASCO AS
                      Postboks 50
                      2831 RAUFOSS

Oppfinnere: Rune Ulekleiv
                      Øverbyvn. 8, 2819 GJØVIK

                      Arild Hansen
                      Hellandvn. 7A, 2830 RAUFOSS

Fullmektig: ABC-Patent, Siviling. Rolf Chr. B. Larsen a.s

Foreliggende oppfinnelse vedrører en anordning for å redusere eller hindre oppbygging av elektrostatisk spenningsfelt i en fluidbeholder ved ifylling av et fluid, som eksempelvis propan, butan og CNG. Fluidbeholder omfatter elektrisk isolerende materiale og en ventilinnretning som fluidfylling og tømming skjer gjennom.

Elektrostatisk opplading skjer vanligvis når en gass/væske strømmer gjennom et rør, en ventil eller forbi andre hindringer. I det ladningen er bygget opp på en isolert flate vil ladningen produsere et elektrisk felt som, om det blir stort nok, vil kunne forårsake utladning i form av gnistdannelse. Størrelsen på utladningen avhenger av energien, som på sin side avhenger av den totale ladning som frigjøres. Eksempelvis vil minimum tenningsenergi for propan være 0,25 mJ ved en støkiometrisk blanding av 4% propan i luft.

Fra søkerens eget europeiske patent nr. EP 0958473 er det kjent en trykkbeholder for fluider, så som propan. Beholderen omfatter en indre, fluidtett beholder samt en ytre, beskyttende kappe. Den indre trykkbeholder er laget av gjennomskinnelig og/eller gjennomsiktig materiale slik at det skal være mulig å fastslå væskenvivået i beholderen fra utsiden. Kappen omfatter en midtseksjon med et overflateparti som er gjennombrutt slik at nivået inne i trykkbeholderen også kan observeres gjennom kappen. Denne type beholdere og/eller kappen er laget av kunststoff, hvor kompositmateriale er en eller flere termoplaster som typisk PET, PE, PA.

I forhold til trykkbeholdere av metall og forutsatt at metallbeholderen er jordet, leder trykkbeholdere fremstilt av kunststoff elektrisitet og/eller statisk spenninger dårligere. Slik statisk elektrisitet kan dannes tidvis i slike typer beholdere, eksempelvis ved fylling av trykkbeholderen. Særlig kan det oppstå oppbygging av statisk elektrisitet ved førstegangs fylling. På dette stadiet er beholderen helt tom og tørr og det er ikke noe partielt væsketrykk i beholderen. Derved dannes det lettere statisk elektrisitet i kunststoffet når væskeren treffer plastmaterialet innvendig i beholderen.

Jo mer konsentrert stråle, jo tørrere luft, jo raskere fylling og jo høyere hastighet og trykk på strålen av fluid som treffer beholderveggen, jo sterkere blir den elektrostatiske spenningen som bygges opp. Den statiske spenningen oppstår blant annet på grunn av friksjonen mellom strålen og beholderveggen.

En mulighet for å hindre oppbygging av elektrisk spenning i beholderen er å lede bort spenningen, eksempelvis ved å jorde den indre beholder ved fylling eller ved å sørge for at den indre beholdervegg er fuktig. Ved beholdere av metall er ikke dette et problem da metallet i beholderen lett leder bort spenningen, forutsatt at den er jordet. For plastbeholdere vil imidlertid slik oppbygging av statisk elektrisitet kunne oppstå. En ønsker ikke tilstedeværelse av slike spenninger, da det i fyllingsfasen kan oppstå utladninger av spenningen, noe som kan forårsake gnistdannelse.

Et formål med foreliggende oppfinnelse er å sikre at innstrømmingen av fluider i beholderen ikke skaper oppbygging av elektriske og/eller elektrostatiske spenninger som kan forårsake gnistdannelse, spesielt ved fylling av beholderen.

Ifølge oppfinnelsen oppnås formålet med en fremgangsmåte og en ventilanordning som nærmere definert i de medfølgende patentkrav.

Ifølge oppfinnelsen oppnås en fylling hvor fluidets fyllingshastighet reduseres og/eller fluidets strømningsretning endres ved fyllingen av beholderen uten derved å øke den totale fyllingstiden.

Videre oppnås en sikker fyllingsmåte for fylling av lettantennelige fluider, så som flytende propan, butan, CNG og lignende.

Oppfinnelsen skal i det videre beskrives i detalj under henvisning til tegningene der:

figur 1 viser et sideriss av en beholder utstyrt med en ventilanordning ifølge foreliggende oppfinnelse;

figur 2 viser et vertikalsnitt gjennom ventilanordningen ifølge oppfinnelsen, sett langs linjen A-A på figur 1; og

figur 3 viser i forstørret målestokk ventilen vist ved detaljen B på figur 2.

Figur 1 viser et skjematisk oppriss av en beholder 10 for flytende propan eller lignende fluider. Som antydet på figuren er beholderen 10 ved sin øvre ende utsstyrt med et håndtak 11 for handtering av beholderen 10. Videre er det vist en fylle- og tømmeventil 12, sentralt plassert ved beholderens 10 øvre ende.

Figur 2 viser et vertikalsnitt gjennom beholderen 10 vist på figur 1. Ifølge utførelseseksempelet vist på figur 2 er beholderen 10 dannet av en indre, trykk- og væsketett del 13 som er laget av kunststoff, så som for eksempel en indre liner og et omliggende kompositmateriale. Alternativt kan for eksempel den indre delen 13 være laget av kompositmateriale uten innvendig liner.

Ifølge det viste utførelseseksempelet er beholderen 10 videre utsstyrt med en ytre kappe 14 som omslutter den indre delen. Håndtaket 11 utgjør en forlengelse av den omsluttende kappen 14. Kappen 14 kan eksempelvis være dannet av to eller flere deler som er sammenkoplet på kjent måte med hverandre for dannelsen av ett integrert legeme.

En foretrukket utførelsesform av ventilen 12 ifølge oppfinnelsen er vist på figur 2 og i forstørret målestokk på figur 3. Som vist på figurene 2 og 3 er den indre delen 13 av beholderen 10 ved sin øvre ende utformet med et boss 16. Bossen 16 har en oppad ragende sylinderisk del 17 for opptagelse av en ventilanordning 18.

I tilknytning til bossen 16 er det utformet et hulrom 20. Dette hulrommet 20 er ifølge den viste utførelsesform dannet av en nedad ragende rørformet del 19 som rager inn i den indre trykksterke del 13.

Den nedad ragende rørformede delen 19 er ved sin nedre ende utformet med en eller flere åpninger 22 som leder ned i den indre delen 13 av beholderen 10. Åpningen(e) 22 kan enten være anordnet i en bunnplate 25 i den nedad ragende delen 19, slik som vist på figur 2 og 3, eller så kan åpningene være dannet i sideveggen i den nedad ragende rørformede del 19

Selve ventilanordningen 18 er utformet med en fortrinnsvis vertikal utboring 21 som strekker seg nesten helt gjennom ventilanordningen 18, men som ved ventilanordningens 18 nedre

ende er tett i vertikal retning. I dette området av ventilanordningen 18 er det anordnet et flertall åpninger 23 som fortrinnsvis danner en vinkel med den sentrale utboringen 21 og som kommuniserer med den sentrale utboringen 21. Antallet tverrstilte åpninger 23 kan eksempelvis være tre eller fire.
5 Det skal imidlertid anføres at antallet kan varieres, forutsatt at det oppnås minst en endring av strømningsretningen på fluidet under fyllefasen.

Ventilanordningens 18 nedre ende rager fortrinnsvis inn
10 i hulrommet 20 og ventilanordningens 18 åpninger 23 kan eventuelt være beliggende på et høyere nivå enn åpningen(e)
15 22 i hulrommet/den rørformede delen 20,19. Åpningen(e) 22 kan med fordel ha et større samlet areal enn hullene 23 i pluggen 18 for derigjennom å unngå dannelsen av en forstoppende væskeplugg ved fylling.

Som vist på figurene 2 og 3 kan den nedad ragende
rørformede delen 19 ved sin nedre ende være utformet med en bunnplate 25, idet åpningen 22 er anordnet i bunnplaten 25.
Bunnplaten 25 kan med fordel være utformet med oppad ragende
20 lepper 26, for derigjennom å danne en ringformet sump 27.

Ventilanordningen 18 er videre utstyrt med et
ventillegeme 28 av med en tradisjonell form og virkemåte.

Ved fylling av beholderen 10 koples en tilførselsslange
til ventilanordningen 18. Det fluid som skal fylles på beholderen pumpes deretter inn i denne. Fluidet vil pumpes inn
25 gjennom den sentrale, vertikale boringen 21 under trykk. Ved boringens 21 nedre ende vil fluidet skifte retning og ledes i sideveis retning ut gjennom åpningene 23 i ventilanordningen og inn i den rørformede delen 19 og deretter ned i den indre
30 delen 13.

Når fluidet treffer veggen i den nedad ragende delen 19 vil fluidet miste hastighet og deretter strømme ned i den indre del 13 på en måte som unngår oppbygging av elektriske eller elektrostatiske spenninger i beholderveggen. Den
35 elektriske eller elektrostatiske spenning som eventuelt vil bygges opp bygges i så fall opp i selve ventilen 18 og kan eventuelt på en enkel måte fjernes på kjent måte ved hjelp av jording.

Ifølge oppfinnelsen kan hele eller deler av den indre overflaten i beholderen 10 være utstyrt med en ledende flate eller med ledere (ikke vist) som kan være koplet til ventilanordningen 18 av metall slik at en tilleggsjording oppnås ved tilkopling, eksempelvis til en jordingsplugg eller en jording på fyllingsanordningen. Den ledende flaten kan med fordel være anordnet på den del av beholderens indre overflate som treffes av stråle(e) av fluider ved fylling. Den ytre kappen 14 kan eventuelt i seg selv være elektrisk ledende. Et slikt system kan utgjøre et alternativ til, eller være en ekstra sikring til, utformingen av ventilanordningen beskrevet ovenfor.

I utførelseseksempelet som er beskrevet er den indre delen dannet 10 av en indre liner og en omsluttende, trykksterk del dannet av et kompositmateriale. Det skal imidlertid anføres at den indre delen 13 kan være dannet av ett legeme, eksempelvis laget av ulike kompositmaterialer uten at den oppfinneriske ide derved er fraveket.

Videre skal det anføres at den omliggende kappen 11 kan være sammensatt av en del eller flere deler uten at den oppfinneriske ide derved er fraveket. Selv om håndtaket 11 ifølge utførelseseksempelet ovenfor utgjør en forlengelse av den omliggende kappen 14, skal det anføres at håndtaket kan være utformet og innfestet på en hvilken som helst egnet måte og kan være plassert på et hvilket som helst egnet sted på beholderen 10.

Materialet i selve ventilen kan med fordel være elektrisk ledende slik at ventilanordningen kan jordes under selve tappe- eller fyllingsprosessen. Eksempelvis kan ventilanordningen være laget av metall eller være utstyrt med en leder som forbinder den nedad ragende sylinderiske delen 19 med en jordingskontakt tilknyttet tappeutstyret.

P a t e n t k r a v

1. Anordning for å hindre elektrostatisk oppladning av et spenningsfelt i en fluidbeholder (10) ved fylling, hvilken fluidbeholder (10) omfatter elektrisk isolerende materiale og en ventilanordning (18) som fluidfylling og -tømming skjer gjennom,
5 karakterisert ved at det i tilslutning til beholderens (10) veger er anordnet innretninger for å redusere og/eller å lede bort elektriske og/eller elektrostatiske spenninger som bygges opp under fylling eller tömming av beholderen (10).
- 10 2. Anordning ifølge krav 1, der ventilanordningen (18) og/eller fluidbeholderen (10) er anordnet midler for i vesentlig grad å redusere fluidhastigheten og/eller endre fluidets innstrømningsretning ved fylling.
- 15 3. Anordning ifølge krav 2, der det i tilknytning til fluidbeholderen (10) i området for ventilanordningen (18) er anordnet en krage eller et hulrom (20), i hvilket hulrom (20) ventilanordningens (18) åpning(er) (23) munner ut.
- 20 4. Anordning ifølge krav 3, der hulrommet (20) er utstyrt med minst en åpning (22) som leder inn i beholderens (10) lagringsdel (13).
- 25 5. Anordning ifølge et av kravene 1-4, der nevnte midler omfatter en flate beliggende rundt ventilanordningen (18), mot hvilken flate fluidet er beregnet på å treffe for derigjennom å endre strømningsretning og/eller strømningshastighet i større eller mindre grad på tvers av opprinnelig strømningsretning.
- 30 6. Anordning ifølge et av kravene 1-5, der nevnte midler utgjøres av dyser eller åpninger (23) som helt eller delvis pulveriserer væskestrømmen.

7. Anordning ifølge et av kravene 1-6, der nevnte åpninger eller dyser (23) danner en turbulent strøm ut fra nevnte åpninger eller dyser (23).
- 5 8. Anordning ifølge et av kravene 1-7, der nevnte dyser eller åpninger (23) lager en laminær strøm ut fra nevnte dyser eller åpninger (23).
9. Anordning ifølge et av kravene 1-8, der den ytre kappen
10 (14) og/eller den indre beholder (13) er laget av et elektrisk ledende materiale eller er tilsatt elementer eller materiale som gjør kappen (14) og/eller den indre beholder (13) elektrisk ledende.
- 15 10. Fremgangsmåte for å unngå dannelse av elektrisk og/eller elektrostatisk spenningsoppbygging i en beholder (10) i det minste delvis laget av et ikke-ledende eller halvledende materiale, så som eksempelvis et kunststoff, ved fylling av et fluid i beholderen (10), der fluidet fylles under trykk i beholderen (10) gjennom en ventilanordning (18), fortrinnsvis anordnet ved beholderens (10) øvre ende, der ventilanordningen (18) er utstyrt en gjennomgående åpning (21), karakterisert ved at fluidet bringes til å skifte retning i det minste en gang ved beholderens (10) øvre ende slik at strømningen inn i beholderen (10) fortrinnsvis i størst mulig grad blir laminær og/eller trykka lastet og hvor innstrømningshastigheten i væsken ned i beholderen (10) blir redusert.
20
25

S a m m e n d r a g

Oppfinnelsen vedrører en anordning
5 for å hindre elektrostatisk oppbygging av
et spenningsfelt i en fluidbeholder (10)
ved fylling og/eller tapping. Fluidbe-
holderen (10) omfatter elektrisk isoler-
ende materiale og en ventilanordning (18)
10 som fylling og/eller tømming skjer
gjennom.

I tilslutning til beholderens (10)
vegger er det anordnet innretninger for å
redusere og/eller å lede bort elektriske
15 og/eller elektrostatiske spenninger som
bygges opp under fylling eller tømming av
beholderen (10). En slik innretning kan
eksempelvis være anordnet i tilknytning
til ventilanordningen (18) idet inn-
20 retningen reduserer og/eller endrer
fluidhastigheten og/eller endrer fluidets
innstrømningsretning ved fylling.

Oppfinnelsen vedrører også en
25 fremgangsmåte for å unngå dannelse av
elektrisk og/eller elektrostatisk spenning
der fremgangsmåten består i at fluidet
bringes til å skifte retning i det minste
en gang ved beholderens øvre ende slik at
30 strømningen av fluid inn i beholderen (10)
fortrinnsvis i størst mulig grad blir
laminær og/eller trykkavlastet og hvor
innstrømningshastigheten inn i beholderen
(10) blir redusert.

35 (Fig. 2)

2004-03-19

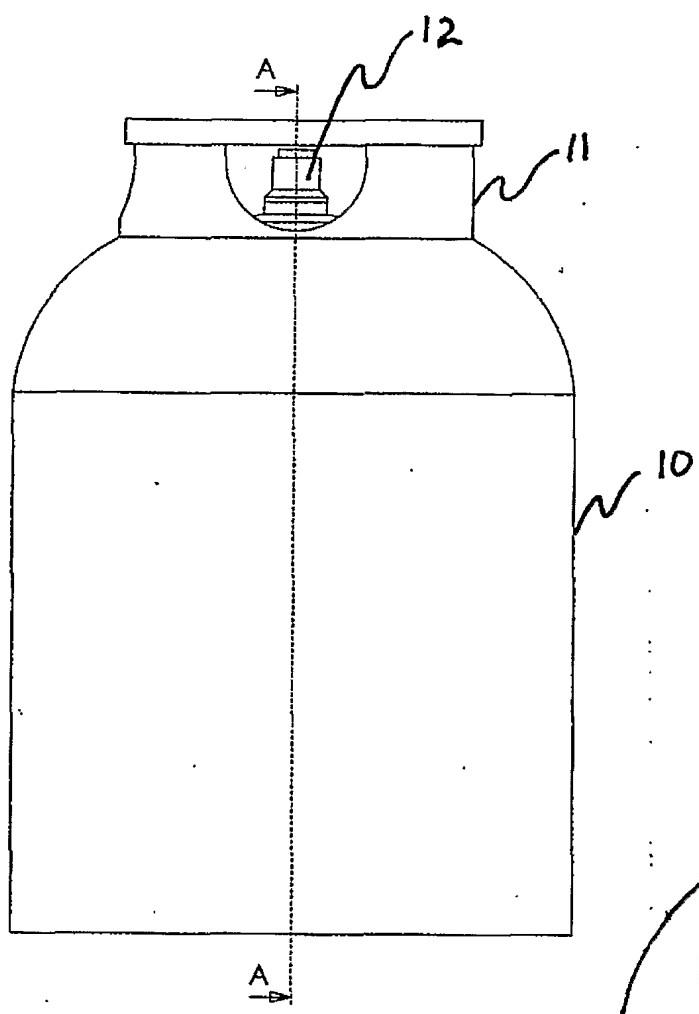

Fig. 1

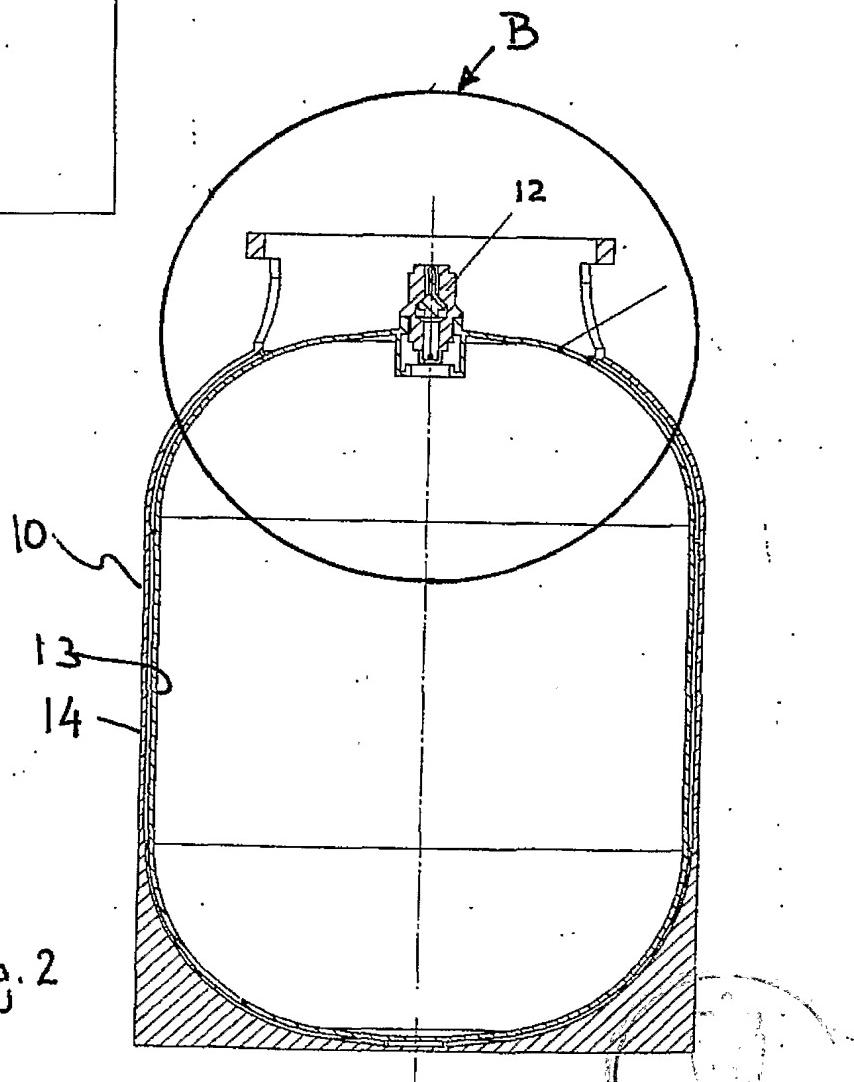

Fig. 2

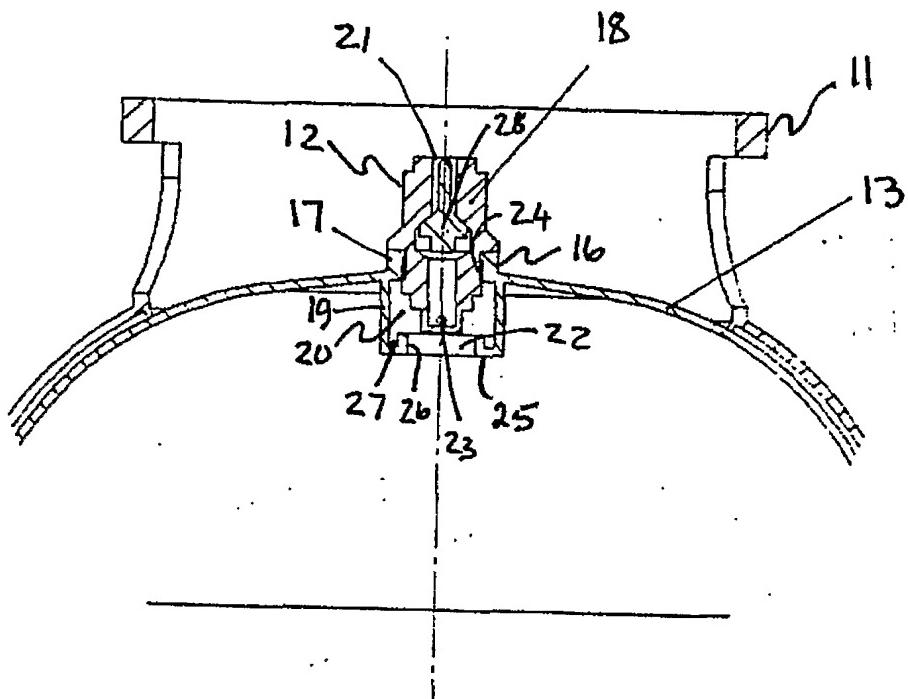

Fig. 3

